

Hasselblad 2000 FC

Svenskernes elektroniske kolumbus-æg

Hasselblad, enøjet spejlrefleks i 6 x 6 cm format, fås nu i en ny udgave, nemlig med spaltelukker op til 1/2000 sek. Men der er sørget for, at alle Hasselblad-objektiver med indbygget Compur-lukker også kan bruges på det nye kamerahus.

Af H. S. de Kue

Det ny kamerahus hedder 2000 FC, og er ikke en afløser for 500 C/M og 500 EL/M. Disse modeller vil stadigvæk blive fremstillet, ligesom naturligvis det lille vidvinkelkamera Superwide med 38 mm objektiv.

Samtidig med fremkomsten af det nye kamerahus har Hasselblad fået Zeiss i Vesttyskland til at lave nogle nye objektiver. Det er i første omgang disse fire: et normalobjektiv 1: 2,8/80 mm, en vidvinkel 1: 2,8/50 mm, en kort tele 1:2/110 mm og en tele 1: 2,8/150 mm. Schneider, også i Vesttyskland, har ændret sit zoomobjektiv 1: 5,6/140 - 280 mm til en udførelse uden Compurlukker.

Det er klart, at disse 5 nye objektiver uden lukker ikke kan bruges på kamerahusene 500 C/M og 500 EL/M, fordi disse huse kun har en hjælpekukker, der ikke kan indstilles på forskellige tider.

Spændende optik

Når vi nu snakker om objektiver, må vi hellere straks begynde med at kalde de nye for F-objektiver, da de kun kan bruges på kamerahuset med F-lukker, det vil sige Focal-plane-shutter altså spaltelukker. Og de hidtidige objek-

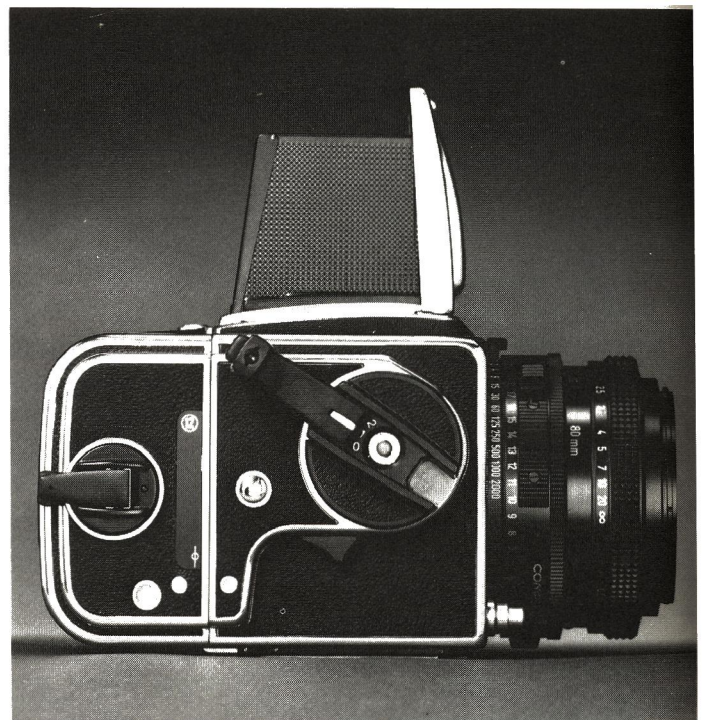
tiver med indbygget Compurlukker kalder vi så for C-objektiver.

Det nye 80 mm F-objektiv har fået en længere snekke. Det vil sige, at man uden mellemring kan stille ind på så kort en afstand som 60 cm (regnet fra filmen) og synsfeltet er da 25x25 cm. Det er virkelig en forbedring, fordi man med 80 mm C-objektivet uden mellemring kun kan gå ned til 90 cm, med et synsfelt på 50x50 cm.

F-objektivet 110 mm er med sin lysstyrke 2 det mest lysstærke i Hasselblad sortimentet. Ved testen var det naturligvis særlig spændende at se, hvordan sådan et lysstærkt objektiv klarer sig under de vanskeligste forhold. Jeg fotograferede et motiv i skyggen, mens solen stod så lavt på himlen, at den lige kunne skinne ind i objektivet. Det er naturligvis en urimelig svær betingelse, værre end man normalt kommer ud for i praksis.

Men 110 mm'eren klarer det fint. Bare solen er en millimeter udenfor billedkanten, er reflekskerne ikke generende. Blænder man desuden af til 4,8 (det er halveblænde-klikket mellem 4 og 5,6), så forsvinder reflekskerne helt. Har man drejet kameraet sådan, at solen kommer indenfor billedet, så er der naturligvis nogle refleksker, men de er ikke særlig slemme.

110 mm objektivet kan uden mellemringe fotografere så tæt på, at synsfeltet bliver 25x25 cm. 150 mm objektivet har nærgrænse 140 cm og da er synsfeltet 30x30 cm. Dette 150 mm F-objektiv er med sin lysstyrke 2,8 nemmere at indstille på matskiven, end C-optikken 1: 4/150 mm, når man bruger standardmatskiven uden mikroprismer.

Det elektroniske spaltelukker-kamera Hasselblad 2000 FC har nøjagtig samme dimensioner som den mekaniske Hasselblad 500 C/M. Og det anvender stort set hele det bestående tilbehørsprogram.

Da F-objektiverne har så lange udtræk i deres egen snekke, er der ikke brug for 10 mm mellemringen. Derfor har man lavet et par nye mellemringe, med længde 16 og 32 mm.

F-vidvinkelobjektivet har større lysstyrke, nemlig 2,8 hvor det tilsvarende C-objektiv har f/4. Desuden er F-objektivet bedre korrigeret ved de korteste afstande. Objektivet har nemlig »flydende linser« - ikke noget med at linserne ligger og flyder, men sådan at forstå, at man ved afstandsindstilling ikke bare skruer hele objektivet frem og tilbage, men at nogle af linserne desuden flyttes i forhold til hinanden. Princippet er ikke nyt (det begyndte i sin tid med Nikons 24 mm) men på grund af Compurlukkeren kunne man ikke flytte linserne indeni en C-optik.

Selve kameraet

Det nye FC-kamera ligger lige så godt i hånden, som 500 C/M. Brugsanvisningen anbefaler, at man holder under kameraet med venstre hånd, der også er klar med pegefingern på udløserknappen. Højre hånd kan så skiftevis betjene filmtransport og skarphedsindstilling.

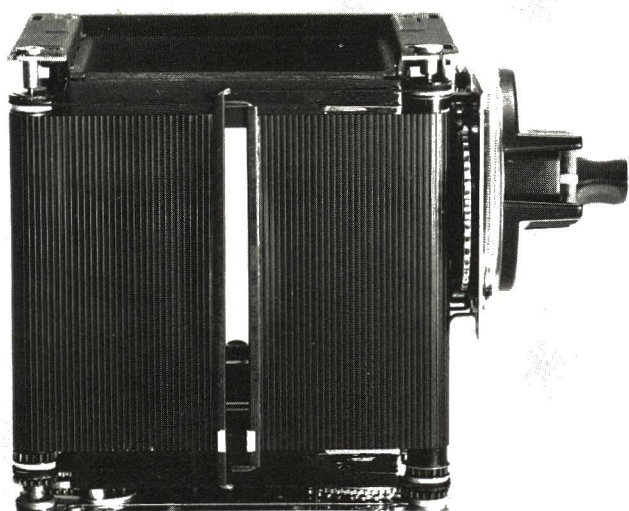
Men da de nye objektiver har en bred riflet ring for afstandsindstillingen, kan man også holde hele kameraet ved objektivet. Så har venstre hånd styr på hele kameraet, mens den også passer afstandsindstillingen. Og højre hånd betjener skiftevis filmtransporten og udløserknappen. Det virker meget behageligt, at man nemt kan skifte greb.

Spejlet

Spejlet kan omstilles til tre slags kørsel. Ved at stille på en lille knap i transport-håndsvinget, kan man vælge om spejlet straks skal springe tilbage efter optagelsen, eller om det forbliver oppe, indtil filmen transporteres videre, eller om det skal være oppe hele tiden, f.eks. ved en serie stativoptagelser. Jeg vil tro, at de fleste vil foretrække, at spejlet straks kommer ned igen, fordi så har man igen et søgerbillede, uanset om man spænder lukkeren igen.

Spejlet er større end i 500 C/M, så det ikke skærer det øverste af søgerbilledet ved meget lange brændvidder. Alligevel er spejlbevægelsen forbausende godt dæmpet.

Hvis man trykker en lille

Metalspaltelukkeren er lavet af titan i 0.014 mm's tykkelse. Gardinerne er verdens hurtigste, så hurtige, at der er elektronblitz-synkronisering ved 1/90 sek. Til gengæld har kameraet en »hård« lukkerlyd.

knap ind, mens håndsvinget drejes rundt, spænder man lukkeren, uden at køre filmen frem. På den måde kan man lave dobbelteksponeringer, hvis man ønsker det.

Nedblændingsknappen er forbedret, så man med et let tryk lige kan blænde ned for at bedømme, hvor skarp baggrunden vil blive. Med den samme finger lader man nedblændingsknappen vippe tilbage.

Tid og blænde

2000 FC-kameraet har en lukkertidsring fra 1 til 1/2000 sek. med klik for hvert halve trin. Det vil sige, at man ikke alene har de »hele« tider, som 1/500, 1/1000 og 1/2000 sek., men også mellemtiderne f.eks. 1/700 og 1/1400.

Lukkertidsringen på 200 FC kameraet ligger udenom objektivfatningen og det er nu meget praktisk. Det gør det muligt at koble tid og blænde mekanisk, så man f.eks. gør lukkertiden kortere (for at fryse motivets bevægelse) uden at ændre lysmængden til filmen. Denne kobling mellem tid og blænde får man ved at trykke det øverste af blænde knappen lidt ind. Hvis man derimod kun vil tage et ekstra billede

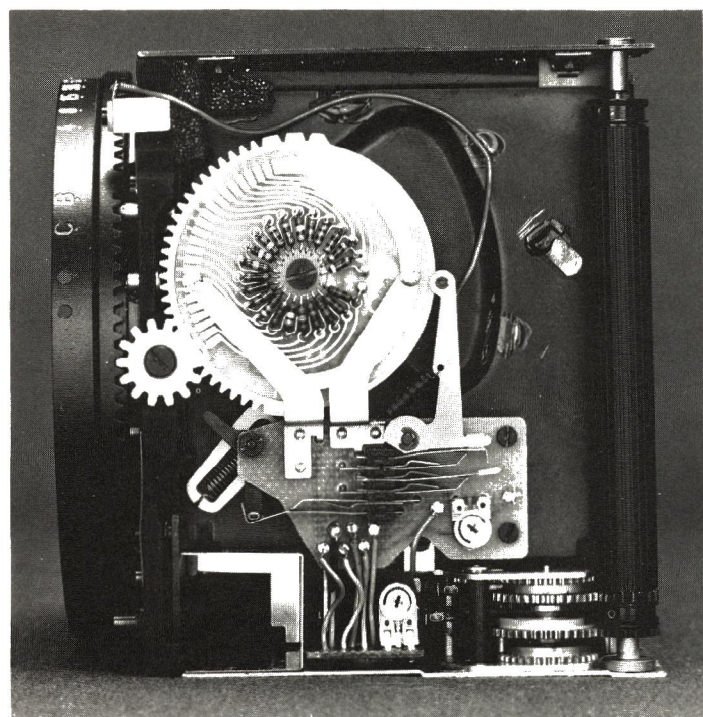
med en halv eller en hel blænde mere lys, skubber man til blænde knappen, uden at trykke den ind. Tid og blænde er altså kun koblet, hvis man selv ønsker det.

På C-objektiverne er det lidt anderledes. Der er tid og blænde koblet, undtagen hvis man gør noget særligt, for at ophæve denne sammenkobling.

C- og F-objektiver på samme kamerahus

Det må understreges, at C-objektivernes Compurlukker ikke er noget, der bare er overflødigt, når man har et FC-kamerahus. I de tilfælde, hvor man vil kombinere elektronflash med dagslys, har man virkelig brug for Compurlukkeren. Den kan nemlig bruges på samtlige lukkertider, helt til 1/500 sek. med elektronflash. Men da blænden bestemmer flashens bidrag til lyset, og da dagslyset holdes konstant så længe tid og blænde skiftes samtidigt, kan man frit vælge forholdet mellem flashens lys og dagslyset.

Betjeningen er ligetil. Hvis man har et C-objektiv på 2000 FC huset, stiller man spaltelukkeren (dvs. kamerahusets lukkertidsring) på B og man

Hasselblad 2000 FC er karakteristisk ved en behersket anvendelse af elektronik. Til gengæld har kameraet meget store udbygningsmuligheder: Eksponeringsforlænger, selvudløser, eksponeringsautomatik m.v. Her ses lukkertidsstyringen.

vælger sin lukkertid for optagelsen på objektivets lukkertidsring. Kamerahusets spaltelukker er åben, så længe man trykker på udløserknappen.

Vil man, stadigvæk med det samme C-objektiv, bruge spaltelukkeren, f.eks. for at fryse en motivbevægelse ved hjælp af spaltelukkerens 1/2000 sek., så stiller man objektivets lukkerring på B og kamerahusets tidsring på 1/2000 sek. Nu vil objektivets Compurlukker være åben, så længe man trykker på udløserknappen. Og spaltelukkeren bestemmer, hvor længe, eller rettere, hvor kort tid, der eksponeres.

Det hele passer så godt sammen, at man skulle tro, at man dengang i 1957 har lavet det sådan, at man nu, 20 år senere, nemt kan kombinere de to lukkertidsindstillinger.

Støj fra spaltelukkeren

Inden jeg fik kameraet til denne test, havde jeg håbet, at lyden af spejl plus spaltelukker ville være så tilpas dæmpet, at man kunne få glæde af den lysstyrke 110 mm til candid optagelser under dårlige lysforhold. Men desværre giver spaltelukkeren (ikke spejlet!) en kraftig lyd fra sig. Var det

nu nødvendigt? Min gamle østtyske Pentacon Six (enøjet spejlrefleks 6x6 cm) havde en stoflukker med tider til 1/1000 sek. og den lukker kunne man næsten ikke høre.

Dog må jeg tilføje, at den ny Hasselblad kun laver støj, men ingen mekanisk rystelse. Det har jeg prøvet ved at fotografere en testtavle på 1/8 sek. uden stativ.

Men den kraftige lyd - det er pokkers ærgerligt. På alle andre punkter er jeg varm på 2000 FC'eren. Men mon ikke fabrikken vil gøre noget ved det, hvis der kommer mange klager over lyden fra de professionelle fotografer? Det bliver spændende at se, hvad de store amerikanske blade skriver i deres testrapporter.

Prisen

Der er endnu ikke fastsat nogen pris for selve 2000 FC kameraet uden magasin og uden normalobjektiv. Foreløbig kan vi kun oplyse, at det komplette kamera med 80 mm objektiv koster 10.180 plus moms. Ekstra-objektiverne: 1:2/110 mm 6.530 + moms, 2,8/50 mm 6.765 + moms, 1:2,8/150 mm 5.590 + moms og zoom'en 11.700 + moms.